

FIȘA DISCIPLINEI PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE SOCIALE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii	PSIHOLOGIE
1.7 Anul universitar	2023-2024

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI						
2.2 Cod disciplină	P1205						
2.3 Titularul activităților de curs	LECT. UNIV. DR. BĂICEANU CARMEN-MIHAELA						
2.4 Titularul activităților aplicative	ASIST. UNIV. DRD. ANTONESCU FLORENA						
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	2	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DS/ DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	2
3.4 Total ore activități directe pe semestru	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	28
3.7 Total ore de studiu individual					69
<i>Distribuția fondului de timp</i>					<i>ore</i>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					23
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					14
Examinări					6
Alte activități.....					4
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Concepte fundamentale de psihologie generală
4.2 de competențe	• Capacitatea de transfer și utilizare a conceptelor fundamentale în situațiile educaționale abordate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sala de curs, videoproiector, laptop, tablă, acces la internet, acces la baze de date internaționale, materiale video educative, flipchart.
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Laborator de psihologie, videoproiector, laptop, tablă, acces la internet, acces la baze de date internaționale, materiale video educative, imprimantă, copiator, hârtie, flipchart.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei educației C2 Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologia educației C3 Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologia educației C4 Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației C5 Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice în context educațional C6 Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei educației
Competențe transversale	CT1 Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice CT3 Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul se adresează studenților înscriși în anul I, specializarea Psihologie. Predarea disciplinei are ca scop cunoașterea și însușirea de către studenți a conceptelor fundamentale în domeniul psihologiei educației, formarea de competențe necesare pentru proiectarea și asistarea unor intervenții psiho-educative eficiente, aplicabile în diverse contexte, de la mediul școlar la dezvoltarea personală.
7.2 Obiectivele specifice	- Familiarizarea studenților cu conceptele și noțiunile specifice Psihologiei educației ca disciplină de bază pentru fundamentarea activității instructiv-educative din școală; - Cunoașterea de către studenți a principalelor metode și tehnici folosite în studiul personalității umane în general și a modalităților aplicative pentru vârstele școlare în special; - Definirea sistemului psihic uman evidențiindu-se aspectul genetic, aspectul mecanismelor, aspectul ontologic și aspectul instrumental-pragmatic; - Descrierea comparativă a caracteristicilor psihologice specifice diferitelor stadii ale dezvoltării psihice; - Analiza principalelor teorii ale învățării, precum și a factorilor condiționali ai învățării: motivația și creativitatea; - Studiarea caracteristicilor grupului de elevi ca grup social, a rolului liderului precum și a modalităților de educare a coeziunii de grup; - Dobândirea de către studenți a unor competențe care să le permită elaborarea fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Obiectul și problematica psihologiei educației. Domeniul și sarcinile Psihologiei educației. Necesitatea formației psihologice a viitorilor profesori	Prezentare orală + multimedia	(2 ore)
2. Metode de investigare a personalității elevului utilizate în context școlar	Prelegerea participativă, dezbaterea, expunerea interactivă, conversația euristică,	(2 ore)
3. Sistemul psihic uman. Definire. Aspectul genetic, aspectul mecanismelor, aspectul ontologic, aspectul instrumental-pragmatic	problematizarea	(2 ore)

4. Personalitatea. Definirea personalității umane din perspectivă atomistă, structurală, sistemică, psiho-socială. Dimensiuni ale personalității cadrelor didactice și elevilor		(2 ore)
5. Caracteristici psihopedagogice ale dezvoltării personalității în plan ontogenetic. Caracterizarea vârstelor școlare.		(2 ore)
6. Psihologia învățării și învățarea școlară. Noțiunea de învățare. Teorii și mecanisme ale învățării. Evenimentele învățării. Fiziologia și biochimia învățării.		(2 ore)
7. Implicații ale teoriilor învățării în activitatea didactică. Tipuri de învățare: învățarea de semnale, învățarea stimul-răspuns, învățarea prin discriminare, învățarea noțiunilor, învățarea regulilor, rezolvarea de probleme, învățarea socială. Alte tipuri de învățare, intercondiționarea acestora Factorii interni și externi ai învățării Autoreglarea învățării școlare.		(2 ore)
8. Motivația - factor condițional al învățării. Structura internă a motivației. Situații motivaționale specifice activității de învățare: situația de control, situația de competiție, situația de performanță, situația de joc		(2 ore)
9. Creativitatea - factor condițional al învățării. Definirea creativității. Nivelele creativității. Etapele actului creator. Structura creativității: eureka de acumulare și comprehensiune a informației, eureka asociativ-combinatorie, eureka energetico-stimulatorie, eureka critică, eureka de obiectualizare a imaginii. Metode de dezvoltare a creativității la elevi: synectica		(2 ore)
10. Psihologia comunicării. Evenimentele comunicării. Tipuri de comunicare. Factorii comunicării. Homeofilie, heterofilie, empatie, persuasiune. Specificul comunicării didactice		(2 ore)
11. Psihologia grupurilor școlare. Specificul grupului de elevi ca grup social. Dinamica grupului de elevi. Liderul în grupul școlar. Educarea coeziunii de grup. Tehnici de cunoaștere a grupului		(2 ore)
12. Organizarea activității de muncă și învățare. Conceptul de oboseală. Originea nervoasă a oboselii. Semnele oboselii. Cauzele oboselii la elevi. Psihofiziologia odihnei. Psihigiiena activității școlare		(2 ore)
13. Succesul și reușita, insuccesul și nereușita în activitatea educațională		(2 ore)
14. Cunoașterea individualității elevilor. Necesitatea cunoașterii elevilor. Principii de organizare a activității de cunoaștere. Actori implicați în procesul educațional: elevul, profesorul, familia și psihologul școlar		(2 ore)

Bibliografie:

1. Abric, J.C. (2002). Psihologia comunicării, Iași: Editura Polirom.
2. Adams, G.R., Berzonsky, M.D. (coord). (2009). Psihologia adolescenței, Iași: Editura Polirom.
3. Albu, G. (2006). Psihologia educației, Iași: Editura Institutul European.
4. Allport G.W. (1991). Structura și dezvoltarea personalității, București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Amando, G., Guittet, A. (2007). Psihologia comunicării în grupuri, Iași: Editura Polirom.
6. Auger, M.T., Boucharlat, C. (2006). *Élèves difficiles, profs en difficulté*, Lyon: Chronique Sociale.
7. Bee, H., Boyd, D. (2007). *The Developing Child*. Boston: Pearson.
8. Bourgeois, E., Chapelle, G. (2006). *Apprendre et faire apprendre*. Paris: Presses Universitaires de France.
9. Cocoradă, E. (2010). Psihologia învățării. Iași: Editura Polirom.
10. Cocoradă, E. (2009). Psihologia educației. Brașov: Editura Univ. Transilvania din Brașov.
11. Crahay, M. (2009). Psihologia educației. București: Editura TREI.
12. Dikel, W. (2015). Sănătatea mentală a elevului. Ghid practice pentru personalul didactic, București: Editura TREI.
13. Doron, R, Parot F., (2008), Dicționar de psihologie, București: Editura Humanitas.
14. Dragu, A., Cristea S. (2002), Psihologie și pedagogie școlară, Editura Ovidius University Press, Constanța.
15. Dragu, A. (1996). Structura personalității profesorului , București: Editura Didactică și Pedagogică.
16. Drapeau, Ch. (2000). Învăț cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată, București: Editura Teora.
17. Druta, M.E. (2000). Psihologia educației, București: Editura Didactica si Pedagogica.
18. Dumitru, I.AL. (2001). Educație și învățare. Timișoara: Editura Eurostampa.
19. Elias, J. M. (2012). Inteligența emoțională în educația copiilor, București: Editura Curtea Veche.
20. Ewen, R. B. (2012). Introducere în teoriile personalității, București: Editura Trei.
21. Eysenk, H, Eysenck, M. (1998). Descifrarea comportamentului uman, București: Editura Teora.
22. Gardner, H. (2006). Inteligențele multiple. Noi orizonturi. București: Editura Sigma.
23. Ghergut, A. (2011). Evaluare și intervenție psihoeducațională, Iași: Editura Polirom.
24. Golu, F. (2009). Pregătirea psihologică a copilului pentru școală, Iași: Editura Polirom.
25. Golu, M. (2002). Bazele psihologiei generale, București: Editura Universitară.
26. Golu, P. (2001). Psihologia învățării și dezvoltării, București: Editura Fundației Humanitas.
27. Golu, P. (2004). Psihologia grupurilor sociale și a fenomenelor de grup. București: Editura Miron.
28. Harnaveanu, C. (2000). Cunoașterea psihologică a persoanei, Iași: Editura Polirom.
29. Hayes, N., Orrell, S. (2003). Introducere în psihologie. București: Editura ALL
30. Linksman, R. (2000), Învățarea rapidă, București: Editura Teora.
31. Maslow, A. (2008). Motivație și personalitate. București: Editura TREI.
32. Mih, V. (2010). Psihologia educației, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
33. Mucchielli, A. (2005). Arta de a comunica, Iași: Editura Polirom.
34. Munteanu, A. (2009). Psihologia dezvoltării umane, Iași: Editura Polirom.
35. Neacșu, I. (2010). Introducere în psihologia educației și a dezvoltării, Iași: Editura Polirom.
36. Negovan. V. (2006). Introducere în psihologia educației, București: Editura Universitară.
37. Opre, A. (coord.) (2006). Noi tendințe în psihologia personalității. Modele teoretice, vol. I, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
38. Opre, A. (2006). Introducere în teoriile personalității, ediția II, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
39. Paloș, R. (2013). Psihologia educației între teorie și practică. București: Editura Didactică și Pedagogică
40. Paloș, R. (2012). Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale. Timișoara: Editura Universității de Vest
41. Paloș, R. (2016). Predare pentru înțelegere și învățare. Culegere de exerciții și aplicații. București: Editura Didactică și Pedagogică
42. Pânișoară, I-O. (2006). Comunicare eficientă, Iași: Editura Polirom.
43. Piaget, J. (2005). Reprezentarea lumii la copil. București: Editura Cartier.
44. Piaget, J. (2005). Judecata morală la copil. București: Editura Cartier.
45. Popescu-Neveanu, P. (1986). Dicționar de psihologie, București: Editura Albatros.

46. Radu, I.(coord.) (1991). Introducere în psihologia contemporană, Cluj-Napoca: Editura Sincron.
47. Radu, I., (1974). Psihologie școlară, București: Editura Științifică.
48. Radu, N., Goran, L., Ionescu, A., Vasile, D. (2007). Psihologia educației, București: Editura Fundației România de Măine.
49. Roco, M. (2004). Creativitate și inteligență emoțională, Iași: Editura Polirom.
50. Sălăvăstru, D. (2006). Psihologia Educației, Iași: Editura Polirom.
51. Salavastru, D. (2009). Psihologia învățării, Iași: Editura Polirom.
52. Schaffer, H.R. (2007). Introducere în psihologia copilului, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
53. Stanculescu, E. (2013). Psihologia educație -de la teorie la practica. București: Editura Universitara.
54. Stanescu, M. (2002). Instruirea diferențiată a elevilor supradotați, Iași: Editura Polirom.
55. Szömöskösi, S. (1997). Evaluarea potențialului intelectual la elevi, Cluj-Napoca: Editura Univ. Clujeana.
56. Șchiopu, U, (1997). Criza de originalitate la adolescenți, București: Editura Didactică și Pedagogică.
57. Șchiopu, U. (1991). Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții. București: Editura Didactică și Pedagogică.
58. Șchiopu, U. (1997). Dicționar de psihologie, București: Editura Babel.
59. Vernon, A. (2006). Dezvoltarea inteligenței emoționale, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
60. Vianin, P. (2011). Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare, Cluj-Napoca Editura ASCR.
61. Zlate, M. (2000). Fundamentele psihologiei, Editura Hyperion, București.
62. Zlate, M. (1999). Psihologia mecanismelor cognitive, Iași: Editura Polirom.
63. Zlate, M. (2006). Fundamentele psihologiei, București: Editura Universitară.

8.2 Aplicații (seminar/ laborator/ proiect)	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Metode de investigare a personalității elevului utilizate în context școlar. Metode de diagnoză psihică. Metode de prelucrare a datelor	Exercițiul de reflecție, Conversația euristică, Dezbaterea, Analiza de text, Problematizarea	(2 ore)
2. Rolul personalității în activitatea educațională ▪ Dinamica personalității generată de factori interni și externi. ▪ Structura personalității: temperament, aptitudini, caracter		(2 ore)
3. Conceptul de dezvoltare psihică: definire, caracteristici, legi, factorii dezvoltării psihice, nișa de dezvoltare, dezvoltarea psihică în context. Dezvoltarea personalității în ontogeneză; criterii de periodizare. Dezvoltarea psihica. Delimitări conceptuale: creștere, dezvoltare, maturizare. Factorii dezvoltării psihice. Stabilirea nivelului dezvoltării psihice. Normalitatea psihica. Maturitatea pentru școlaritate.		(2 ore)
4. Aspecte ale dezvoltării personalității în plan ontogenetic. Vârsta primului an de viață, antepreșcolarul, Caracteristici: probleme psihopedagogice. Vârsta preșcolarului și a școlarului mic. Caracteristici psihopedagogice. Vârsta preadolescentului și a adolescentului. Caracteristici psihopedagogice		(2 ore)
5. Procese psihice senzoriale implicate în învățare		(2 ore)

▪ Detectarea informațiilor, orientarea în mediu și în situațiile concrete prin intermediul senzațiilor de-a lungul ontogenezei ▪ Caracteristicile percepțiilor și ale reflectării prin reprezentări în raport cu tipul fundamental de activitate și cu tipul de relații		
6. Procese psihice cognitive și de reglare a învățării ▪ Dinamica proceselor de reflectare rațională în plan ontogenetic ▪ Aspecte caracteristice ale atenției, memoriei și imaginației determinate de varietatea tipului de activitate fundamentală și de tipul de relații în procesul de desăvârșire a personalității		(2 ore)
7. Apariția și diversificarea proceselor afective în contextul dezvoltării procesului de socializare		(2 ore)
8. Momente semnificative ale dezvoltării conștiinței de sine pentru procesul de desăvârșire a personalității. Probleme psihologice tipice ale vârstei preadolescenței și adolescenței		(2 ore)
9. Tipuri de învățare umană: învățarea de semnale, învățarea stimul-răspuns, învățarea prin discriminare, învățarea noțiunilor, învățarea regulilor, rezolvarea de probleme, învățarea socială. Alte tipuri de învățare, intercondiționarea acestora		(2 ore)
10. Stimularea motivației pentru performanța în mediul educațional - aspecte practice. Motivație și stiluri de învățare		(2 ore)
11. Creativitatea ca factor de diferențiere școlară. Probleme privind dezvoltarea creativității cadrelor didactice și elevilor		(2 ore)
12. Cunoașterea și caracterizarea psihologică a personalității elevului • Metode și mijloace de cunoaștere a elevilor • Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevilor		(2 ore)
13. Problematika succesului/insuccesului școlar. Psihigiena activității școlare		(2 ore)
14. Elemente de consiliere și orientare școlară/vocațională în mediul educațional - aspecte practice. Caracteristicile consilierii și orientării școlare/vocaționale. Conținutul și condițiile de realizare a consilierii și orientării școlare și profesionale		(2 ore)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu specificul domeniului, cu politicile educaționale specifice

facultăților de profil, adaptat cerințelor pieței muncii pentru domeniile ocupaționale de profil psihologic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	In funcție de specificul disciplinei: corectitudinea si completitudinea cunoștințelor, coerenta logica, gradul de asimilare a limbajului de specialitate;	Evaluare orală/scrisa - Examen	50%
		Participarea activă la cursuri	10%
10.5 Aplicații	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de elabora un plan de cercetare în domeniul educațional; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual.	Participare activă la seminarii	10%
		Lucrări scrise curente prezentate: teme, proiecte, referat însoțit de un studiu de caz din domeniul educațional	20%
		Oficiu	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie din domeniul Psihologiei Educației • Sa îndeplinească criteriile privind numărul minim de prezențe la curs și seminar. • Pentru a promova disciplina este nevoie de obținerea a minim 50% din punctajul alocat cursului			

Data completării,

22.09.2023

Titular activități de curs,
Lect.univ.dr. Băiceanu Carmen-
Mihaela

Titular activități de curs,
Asist.univ.drd. Antonescu
Florena

Data avizării în Departament,
29.09.2023

Director de Departament
Lect. univ. dr. Călin Mariana Floricica

Decan,
Prof. univ. dr. Mircea Adrian Marica